

Spel

Spel is dé manier voor kinderen om te leren en zich te ontwikkelen. Kinderen leren het beste door 'vrij' te spelen, maar hoe help je een kind om tot vrij spel te komen? En vanaf welke leeftijd kan dat? Vanaf heel jong: baby's kun je al helpen om tot vrij spel te komen. Ik beschrijf hieronder hoe.

Elk kind komt tot spel, als alle andere behoeften zijn vervuld. Voor een jonge baby zijn dat voeden, verschonen, voldoende slapen, maar ook heel belangrijk: de behoefte aan liefdevolle verzorging.

Wees niet te snel bij alle verzorgende handelingen die je bij een jonge baby (en uiteraard bij alle kinderen) doet. Een jonge baby heeft namelijk tijd nodig om alle aanrakingen en bewegingen te kunnen verwerken en de verzorging is een moment van één op één aandacht. Oogcontact en taal zijn daarbij heel belangrijk; kijk de baby aan en vertel wat je doet.

Zodra je het kindje daarna in de box of op de grond legt en je hem de tijd geeft om tot spel te komen, zie je dat dat ook echt gebeurt. Houd er wel rekening mee dat een jonge baby nog niet lang kan spelen. Alles wat er om hem heen gebeurt, zijn enorme prikkels die verwerkt moeten worden. Dus laat een baby niet te lang alleen spelen, maar zorg voor voldoende rust, zodat hij niet overprikkeld raakt. Als een baby zijn hoofd wegdraait, is dat een teken dat hij moe is.

De keuze van materiaal om mee te spelen is enorm en we zijn geneigd om materiaal aan te bieden dat er voor ons volwassenen interessant uitziet. Voor jonge kinderen en ook

voor baby's zijn normale gebruiksvoorwerpen juist de mooiste en interessantste materialen om mee te spelen. Denk eens aan doekjes, bakjes of bekertjes. Materiaal dat je kan vasthouden, aan alle kanten kan bekijken en dat in je mond kan.

Een mobile of een baby gym in de box lijken heel leuk, maar voor jonge baby's (onder de 3 maanden) zijn ze vooral intens. Ze kunnen er namelijk niks mee, behalve er naar kijken.

Een baby moet het materiaal vast kunnen pakken, het in zijn mond kunnen stoppen om het op die manier optimaal te kunnen ontdekken. Voor baby's is elke keer als ze een speeltje of gebruiksvoorwerp vast hebben een onderzoeksmoment. Geef ze daar de tijd voor. Als ze erop uitgekeken zijn, laten ze het vanzelf wel los en gaan ze op zoek naar iets anders.

Stel je eens voor dat er een langere tijd iets voor je hoofd hangt, waar je niet bij kan. Het belemmert je gezichtsveld en je hebt geen idee wat het is. Daar word je onrustig van. Als er een muziekje uit kan komen, zetten we dat er ook nog vaak bij aan. Dat werkt helaas ook averechts, het is beter dat een kind kan bevatten waar eventueel geluid vandaan komt.

Een rammelaar bijvoorbeeld, waarbij duidelijk is dat het geluid van het belletje daar uit komt, is stimulerend materiaal. Je schudt, het belletje gaat heen en weer en je hoort geluid. Dat helpt verbanden leggen: vastpakken, schudden, geluid.

De box is een fijne en veilige plek waar je jonge baby's in kunt leggen om te spelen. Leg de baby altijd op de rug, zorg voor goed zittende kleding. Liever een extra vestje aan dan een dik kleed onder de baby, want zo krijgen ze de kans om te ervaren wat hun ondergrond is.

Als ze voelen dat de grond onder hen hard is, passen baby's en kinderen hun bewegingen hierop aan. Leg een baby, zodra hij gaat rollen, dan ook zo nu en dan op de grond. En haal dan niet alle obstakels weg, maar laat ze er kennis mee maken. Een aantal keren zijn hoofd tegen de stoelpoot aanstoten, zorgt ervoor dat de baby begrijpt dat daar een stoel staat. Het begin van ruimtelijk inzicht.

De kern is eigenlijk dat we kinderen de kans moeten geven om door vrij spel te ontdekken en te leren. Als we ze telkens de kans ontnemen door altijd samen te spelen, of door kant en klaar of te ingewikkeld speelgoed aan te bieden, maken we het kind juist afhankelijk van ons en kan hij niet meer zelf tot spel komen.